

PRZEGLĄD CERAMICZNY

Upraszamy uprzejmie o powoływanie się przy zamówieniach na ogłoszenia „Przeglądu.”

F. LORD

Biuro techniczne

Kraków, ul. Floryańska L. 55.

==== SKŁAD ====

maszyn i wszelkich przyborów dla wszystkich zakładów przemysłowych i gospodarczych, jako to: cegielni, tartaków, młynów, gorzelni i browarów.

Jeneralne zastępstwo firmy „KÖRTING“ w Wiedniu na motory na gaz ssany.

Motory parowe i benzynowe. — Smary, oliwy oryginalne rosyjskie, pasy do maszyn, płyty i sznury gumowe, szlauchy gumowe i parciane, rury i wentyle parowe i wodne, gaza jedwabna oryginalna szwajcarska, kamienie i walce młyńskie, piły i cyrkularki angielskie, toczki szmirglowe, papier szybrowy, drut do ceglarek i wiele innych artykułów.

Instalacja światła elektrycznego i przeniesienia siły. Skład wszelkich artykułów elektrotechnicznych. Elektromotory, wentylatory, świeczniki i lampy stołowe.

Lampy łukowe.

Lampki żarowe Nernsta, Tantal.

Ceny fabryczne. — Kosztorysy bezpłatnie.

? Co to jest reklama?

Stać, celowa a praktyczna reklama jest czynnikiem koniecznym i ożywiającym każde przedsiębiorstwa czyta fabryczne, czy przemysłowe, czy też handlowe.

Przysłowie ze świata kupieckiego i fabrycznego powiada:

„Ustawiczna reklama jest konieczną, gdyż anons czytany setny raz, dopiero przynosi niezawodny i pożądaný skutek”.

Nie zaniedbuje reklamę, ten wyrządza największą szkodę swemu przedsiębiorstwu.

Przeгляд ceramiczny nastrecza najkorzystniejszą sposobność dla reklamy, gdyż nie istnieje przedsiębiorstwo, któreby nie miało styczności z przemysłem budowlanym lub ceramicznym.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dom techniczno-handlowy 12-24-18

Brand i S-ka

Kraków, Szewska 13 (telefon 473)

poleca wszelkie materiały dla cegielń parow.

jakoto: oleje maszynowe i cylindrowe,
pasy, uszczelnienia, narzędzia, papier szybowy itp.

Kosztorysy na całkowite urządzenia cegielń parowych.

Cenniki ilustrowane na żądanie.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Czasopismo techniczne

Organ towarzystwa politechnicznego wychodzi we

Lwowie dwa razy w miesiącu.

Przedpłata roczna:

18 koron. (15 mk. — 7 rb.)

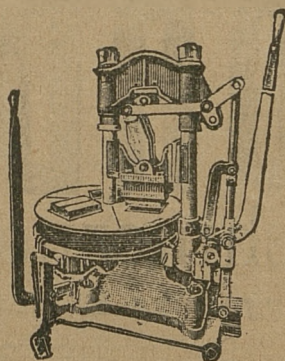
Adres administracji: 5-24-23

Lwów: Zimorowicza 14. II.**Dlaczego kupować zagranicą?
Czy ma Pan piasek?**

Dostajesz Pan wszystkie maszyny i formy do wyrobów cementowych a mianowicie: prasy, stoły do wyrobu dachówek, podkładki prasowane i lane, matryce i szablony, formy do rur, farby, oleje, młynki do mieszania farb z cementem, podanie sposobu co do tych wyrobów i t. d. we

Fabryce maszyn ENDLERA

(istniejącej już od lat 20) teraz w Pfaffstätten obok Wiednia przy Kanale Nr. 106.

Wszystkie podane formy są na składzie i można je oglądać lub też obstałować.

Referencye z całej Galicyi na życzenie.

Referencye u p. Stanisława Snieszka właściciela dóbr w Lubelli o.p. Dobromil, jakoteż u p. inż. Adolfa Sumpera w Rzeszowie i z całej Galicyi na życzenie.

46 9-7

Roessmann i Kühnemann

oddział dla kolejek

wąskotorowych ARTURA KOPPELA

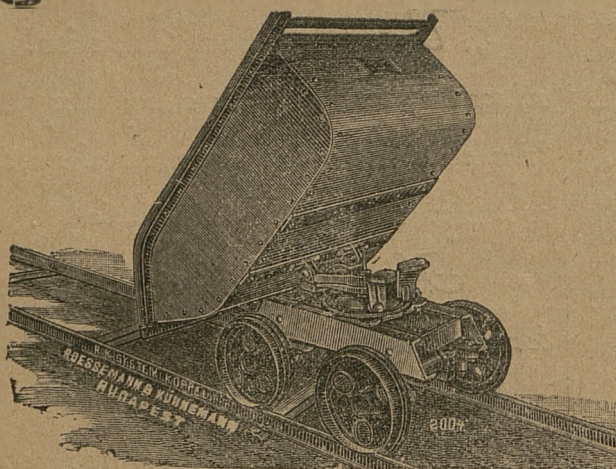
LWOW, ul. Jagiellońska 12, I. p.

Telefonu Nr. 627.

REPREZENTANT

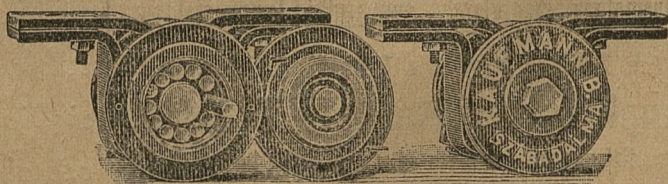
Juliusz Weiss.

45-9-7

Dostarczają jako specjalność

wszelkie materiały dla

**kolejek wąskotorowych
cegelnianych.**

2234.

PRZEGLĄD CERAMICZNY

WYCHODZI 10. i 25. KAŻDEGO MIESIĄCA.

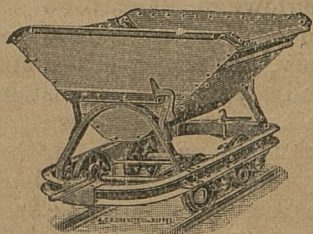
Redaktor: Inżynier *Karol Rolle*.

PRZEDPŁATA ROCZNA:
10 kor., 5 rsr., 10 mk., 12 fr.
Prenumeraty mniejszej jak roczna
nie przyjmuje się. *~~~~~*
ZESZYT POJEDYNCZY 50 H.

Wydawcy: *W. Potwalski*, inż. *K. Rolle*.
ADRES ADMINISTRACYI I REDAKCYI:
PODGÓRZE, ŚW. FLORYANA 5.

CENA OGŁOSZEŃ WYNOŚI:
Za cm² 6 hal. Cała strona
20 k., 1/2 str. 12 k., 1/4 str.
7 k., 1/8 str. 4 k., przy 6-kro-
tnem powtórzeniu 10%, 12-
krotn. 16%, 18-krotn. 20%,
24-krotnem 25% opustu.

Prenumeratę na Królestwo i Cesarstwo przyjmuje: E. Wende i Sp. Warszawa Krak. Przedm. 9.
i Administracja Gazety handlowo-rzemieślniczej w Warszawie Aleja Szucha Nr. 19.

Orenstein i Koppel

Lwów, Pasaż Mikolascha.

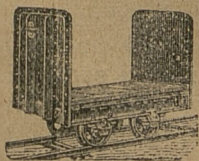
Fabryki

Kolei wążkotorowych i lokomotyw

Praga — Wiedeń — Budapeszt
urządzą i dostarczają:

Kolejki przenośne i stałe.

Wagoniki do transportu gliny, cegieł i dachówek
mokrych i suchych.

Wynajmują:

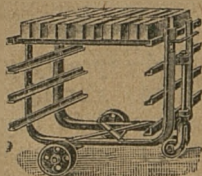
Kompletne kolejki na pewien
okres czasu.

Katalogi, kosztorysy etc.
bezpłatnie.

1—24—17.

Używane materiały zawsze
na składzie.

Spłata amortyzacyjna.

Stanisław Grünberg i Ska,

KRAKÓW.

Skład artykuł. technicznych i elektrotechnicz.

Zastępstwo firmy **Bracia Bühler**
NA MASZYNY i urządzenia CEGIELNIANE.

POLECA Maszyny PAROWE,
kotły, motory gazowe, benzynowe i naftowe,
oraz wszelkie narzędzia i armatury techniczne.

Instalacja światła elektrycznego.

Pasy skórzane, parciane, gumowe iz sierci
wielbłądziej, paski do szycia i krupony.

Węże gumowe i parciane,
płachty nieprzemakalne, oraz wszelkie przy-
bory dla straży ogniowej.

Oryginalne rosyjskie i amerykańskie oleje ma-
szynowe i cylindrowe. Tłuszcz **Tovota** oraz
wszelkie smary.

Wszelkie uszczelnienia do maszyn,
jakoto: Klingerit, płyty i sznury gumowe i asbestowe.

Tokarnie, wiertarki, szrubsztaki oraz wszel-
kie narzędzia dla warsztatów ślusarskich, sma-
rownice i oliwiarki wszelkiego rodzaju.

Kosztorysy i projekta darmo.

Treść Nr. 2.

Od Redakcyi. — Słówko o zaprawach murarskich. — Wygodne urządzenie. — „Alkali Acts“. — Praktyczne wskazówki dla wyrobów dren. — Czystobarwne płyty cementowe. — Szkodliwe działanie tłuszczów i smarów. — Przepisy dla hut szklanych. — Rozmaitości. — Kronika. — Ze skrzynki zapytań. — Ogłoszenia.

P. T.

Abonentów naszych upraszamy najuprzejmiej o wniesienie przedpłaty na rok 1906, gdyż inaczej nie możemy uregulować nakładu, z powodu czego ponosimy bardzo przykre dla nas straty. Dla udogodnienia przesyłki pieniędzy załączamy dla naszych P. T. czytelników czeki pocztowej kasy oszczędności i prosimy z nich skorzystać.

Przyjaciół naszego jedyne go fachowego pisma polskiego prosimy o poparcie w kołach zawodowych.

Prenumeratory, którzy znajdują braki numerów w roczniku zeszłorocznym raczą reklamować przez pocztę a przeszły je dopóty zapas starczy. Reklamacja przez pocztę nie pociąga za sobą żadnych kosztów, można to uczynić na zwykłej kartce, na stronie adresu napisać: »Reklamacja« i bez opłaty wysłać pocztą.

Redakcyja.

Słówko o zaprawach murarskich.

J. Lombardo.

Zależnie od składu i zastosowania różniamy zaprawy napowietrzne i wodne.

Pod nazwą zaprawy napowietrznej należy rozumieć zaprawę sporządzoną z wapna i piasku, zaprawy zaś sporządzone z materiałów twardniejących pod wodą i piasku, nazywamy podwodnymi albo hydraulicznymi.

Zaprawa napowietrzna czyli wapienna twardnieje tylko na powietrzu pod wpływem kwasu węglowego zawartego w powietrzu i przez ten czas należy ją chronić przed działaniem wody, zaś zaprawy hydrauliczne twardnieją pod wpływem dostatecznej ilości wody i to wskutek procesu chemicznego łączenia z wodą na wodniki, które jeszcze nie zostały zupełnie zbadane i określone.

1. Zaprawy napowietrzne.

a) **Zaprawa z gliny.** Zaprawa z gliny jest zaprawą zupełnie pierwotną i nie znajdującą zastosowania w architekturze. Zaprawy tej używają tylko ludzie bardzo biedni i to w zakątkach oddalonych od ognisk cywilizacji. Sama glina jako taka nie nadaje się do budowy, a to z tego względu, że przy wysychaniu pęka i rozpada się i to tem łatwiej im glina była tłusciejszą.

Glina jako materiał tłusty nadaje się znakomicie do izolacji budynku od wody, gdyż dla wody jest ona nie przepuszczalna. Na Rusi, na Litwie i Polesiu spotykamy t. zw. „przyśby“ budowane przy domach drewnianych i murowanych. W około domu wybiera się ziemię na 30, 40 lub 50 cm., wykop wybija się gliną ile możliwości szczelnie a nawet wał taki prowadzi się ponad ziemię do wysokości 50 cm.

Jak wspomnieliśmy, glina wystawiona na działanie słońca i wiatru pęka i rozsypuje się, przeto ludzie, którzy zmuszeni są używać zaprawy glinianej, mieszają glinę z włósiem, siercią bydłą, ze słomą i t. p. i w ten sposób uzyskują pewną wytrzymałość.

Twardnienie gliny polega jedynie na jej wysychaniu. Niektóre gliny po wyschnięciu posiadają nawet dość znaczną wytrzymałość na rozerwanie.

b) **Zaprawa wapienna.** Właściwym czynnikiem wiążącym przy zaprawie wapiennej jest wodorotlenek wapniowy, co nazywamy w życiu potocznym wapnem gaszonym, które uzyskuje się przez zlasowanie wapna palonego wodą, na proszek lub masę ciastowatą.

1 m³ wapna palonego, luźno nasypanego wymaga 2,700 litrów t. zn. 27 m³ wody. Przy sporządzaniu zaprawy wapiennej t. j. mieszaniu z piaskiem trzeba jeszcze dodać wody, a mianowicie 0,2 m³ wody licząc na 1 m³ dodawanego piasku. Do fabrykacji wapna używa się zazwyczaj czystych wapieni, wolnych od zawartości tlenków glinu, żelaza i od kwasu krzemowego. Zawartość części gliniastych w ilości od 10% nadaje wapnu słabe własności hydrauliczne.

Co do piasku dodawanego do zaprawy wapiennej, to ten może być rozmaitego pochodzenia. Może to być piasek czysty kwarcowy, granitowy, bazaltowy i t. p.

Według przeznaczenia zaprawy wapiennej dla celów murarskich sporządza się mieszanie najczęściej w stosunku 1:3 lub 1:4 a dla wyprawy 1:2 z dodatkiem pewnej ilości gipsu. Piasek dla wyprawy powinien być miarki, gdyż wtedy przy mniejszej pracy uzyskuje się łatwiej gładką powierzchnię.

Piasek bezpostaciowy, a więc pochodzenia wulkanicznego przyspiesza twerdnienie zaprawy wapiennej, wskutek odbywania się procesu łączenia się krzemionki z wapnem, tę samą rolę odgrywa dodatek cementu. Zaprawę wapienną z domieszką cementu nazywamy zaprawą wapienno-cementową, lub „kalkcementem“ (verlängerte Zementmörtel). Zaprawa wapienno-cementowa jest znakomitym materiałem i to nie tylko ze względu na swa siłę, lecz także zmniejsza ona osiadanie się murów.

Co do wydajności zaprawy wapiennej to 1 cz. obj. wapna + 3 cz. obj. piasku dają 3,2 cz. obj. zaprawy; 1 cz. obj. wapna + 2 cz. obj. piasku dają 2,4 cz. obj. zaprawy.

1 m³ zaprawy 1:2, wymaga 0,84 m³ piasku, 420 l. gaszonego wapna; albo 252 l. = 202 kg. palonego wapna + 170 l. wody.

1 m³ zaprawy 1:2,5 wymaga 0,92 m³ piasku + 370 l. gaszonego wapna; albo 222 l. = 178 kg. palonego wapna + 184 l. wody.

1 m³ zaprawy wymaga 1,00 m³ piasku + 330 l. gaszonego wapna; albo 198 l. = 159 kg. palonego wapna + 200 l. wody.

Na 1 m² wyprawy o grubości 15—20 m/m potrzeba 0,017—0,02 m³ zaprawy.

Zaprawa wapienno-cementowa znosi znaczny dodatek piasku u. p.

1 cz. cementu + 1 cz. wapna gaszonego + 6 cz. piasku = 6 cz. zaprawy.

W dodatku piasku nie można jednak przekroczyć pewnej granicy, gdyż za wielką ilość piasku czyni zaprawę chudą i wtedy nie chwyta cegły, jakkolwiek wytrzymałość zaprawy może jeszcze być dość dobra i wystarczająca.

„Kalkcement“ jakkolwiek jest zaprawą bardzo dobrą to jednak wymaga ona starannego przygotowania. Dodatek wapna musi być dobrze dobrany, gdyż w przeciwnym wypadku można popsuć zaprawę.

Zaprawę cementowo-wapienną należy przygotowywać w następujący sposób:

Odmierzoną ilość gaszonego wapna rozrabia się wodą na mleko wapienne a obok rozsypuje się potrzebną ilość piasku i mięsza z potrzebną ilością cementu. Po wymieszaniu piasku z cementem, sypie się tę mieszanie partyami do mleka wapiennego i mięsza tak długo, aż się otrzyma jednolitą masę.

Bardzo często można użyć zamiast wapna gaszonego, hydraulicznego wapna gaszonego na proszek, a wtedy zaprawę przygotowuje się w sposób następujący:

Na sucho mięsza się odmierzoną ilość cementu, wapna hydraulicznego i piasku aż otrzymamy mieszanie jednostajną a teraz należy dodać potrzebną ilość wody.

Przy tej sposobności należy zwracać bardzo baczną uwagę, aby wapno hydrauliczne było dokładnie zgaszone, gdyż w przeciwnym wypadku następuje gaszenie się dopiero w murze, co powoduje pęcznienie, pęknięcie a nawet zupełne rozsypanie się zaprawy. Aby uniknąć tej nieprzyjemnej okoliczności najlepiej przerzucić wapno hydrauliczne przez gęstą raflę, lub przesiał przez sito, bo właśnie te bryłki, które zostają na sicie, są wewnątrz niezgaszone.

Według doświadczenia z praktyki, Dyckerhoff podaje następujące stosunki dla sporządzenia zaprawy wapienno-cementowej:

1 cz. cementu, 5 cz. piasku, 1/2 cz. wapna gaszonego lub hydraulicznego, 1,30 cz. wody.

1 cz. cementu, 6—7 cz. piasku, 1 cz. wapna gaszonego lub hydraulicznego, 1,35 cz. wody.

1 cz. cementu, 8 cz. piasku, 1 1/2 cz. wapna gaszonego lub hydraulicznego, 1,50 cz. wody.

1 cz. cementu, 10 cz. piasku, 2 cz. wa-

pną gazzonego lub hydraulicznego, 1,60 cz. wody.

Wydajność w pierwszym wypadku wynosi 4,90 cz., w drugim 6,0—6,80 cz., w trzecim 7,80 cz., w czwartym 9,45 cz.

Przy obliczeniu można przyjąć, że ciężar hektolitrowy wapna gazzonego, piasku i cementu wynosi 140 kg., 1 hektolitr wapna zgaszonego na sucho lub wapna hydraulicznego waży przeciętnie 63 kg. (C.d.n.)

Wygodne urządzenie.

Nie wszystkie fabryki przerabiające glinę są w tem szczęśliwym położeniu, iż materiał posiadają w górze i łatwo mogą go transportować do fabryki.

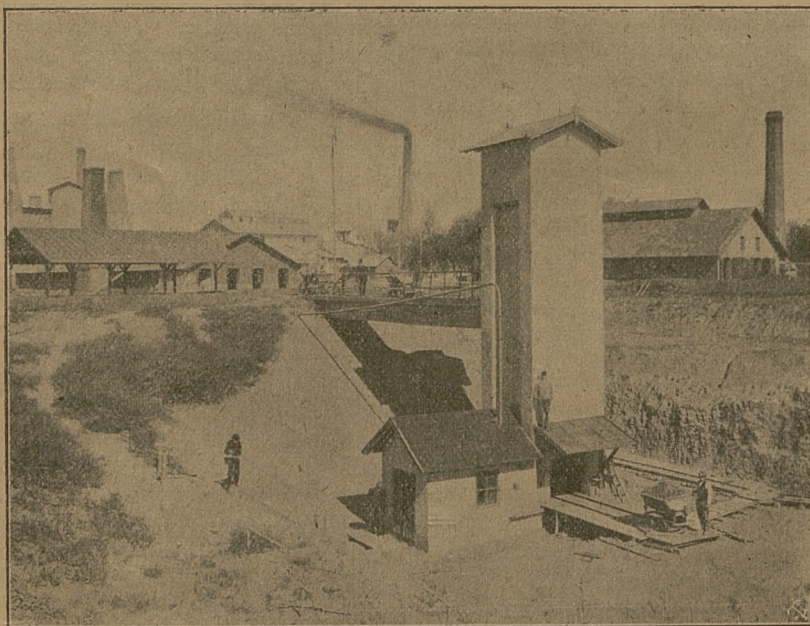
Wydobywanie gliny z dolów zazwyczaj odbywa się w ten sposób, iż robotnicy wykopany materiał kładą na taczki, które go wywożą po równi pochyłej t. zw. „szta-dze“ na powierzchnię i wysypują na ziemię, tu znowu ładuje się tę glinę do wózków i odwozi do miejsca przeznaczenia. Sposób ten jest bardzo pierwotny i nie wygodny,

ale praktykowany do dziś dnia. Przy takiej robocie robotnik traci więcej czasu na odwożenie gliny aniżeli na kopanie i stąd pochodzi droga robocizna.

Rysunek załączony przedstawia właśnie urządzenie dla transportu gliny wykopanej w głębokości 8 metrów. Wskutek ułatwionego transportu jeden robotnik potrafi dziennie odstawić tyle gliny, ile odstawiłoby sześciu robotników, gdyby byli zmuszeni odwozić glinę taczkami.

Wieża przedstawia obudowanie windy poruszanej motorem elektrycznym umieszczonym w górnej części wieży. Robotnik za pomocą windy dostaje wózek na dół, ładuje go wykopany materiałem, odwozi na szalę windy, puszcza ją w ruch i w przeciągu kilkadziesiąt sekund wózek jest na górze. Ze szali zabiera go pomocnik i odwozi do miejsca przeznaczenia. Ponieważ budynek z windą jest oddalony od ściany kopalni o 16 metrów, przeto z windy na brzeg kopalni przetrzucono most konstrukcyi żelazno-betonowej systemu Jägera.

Budowę mostu wykonano na podstawie planów, dostarczonych przez znanego architekta p. Radcę Stryjeńskiego i pod jego kierunkiem. Jest to zdaje się pierwszy obiekt wybudowany dla strony prywatnej.

Fot. amat. P. H. Fraenka.

Obok wieży, widzimy na dole mniejszy budynek, w którym znajduje się pompa, połączona ze studnią zbudowaną pod szalę windy. Wody z opadów atmosferycznych gromadzą się w tej studni, skąd pompa pu-

szczona w ruch wyrzuca wodę na powierzchnię do kanału.

To postępowe urządzenie zbudowano we fabryce portland-cementu B. Libana i Sp. w Podgórzu-Bonarce i oddaje znakomite usługi.

„Alkali Acts“.

Pod nazwą „Alkali Acts“ istnieje w Anglii stara ustawa, wydana w pierwszych czasach zastosowania w Anglii węgla kamiennego do opalania kotłów i pieców w zakładach fabrycznych. Ustawa ta wymaga, pod zagrożeniem wstrzymania ruchu fabrycznego, dokładania wszelkich starań, aby dym wychodzący z kominów fabrycznych zawierał jak najmniej składników wywierających szkodliwy wpływ na zdrowie okolicznych mieszkańców i rozwój roślinności.

Kraj cały dzieli się na 7 okręgów i w każdym z nich osobny urzędnik czuwa nad przestrzeganiem ustawy „Alkali Acts“. Urzędnicy ci wydają corocznie sprawozdania ze swej działalności i nie od rzeczy będzie jeśli przytoczymy tu jedno ze sprawozdań.

W r. 1902 Anglia posiadała 88 fabryk cementu, w następnym roku 83, a w 1904 roku 74.

Upadek tych kilku fabryk spowodował słaby ruch budowlany, przeto fabryki słabsze musiały ulegć przewadze silniejszych.

Na tych 7 okręgów przypadają następujące ilości fabryk.

1. Irlandya	1 fabryka
2. Północna Anglia	16 fabryk
3. Cheshire, Północna Walia i część Lankashiru	—
4. Północna i wschodnia część Lancashiru i część Yorkshiru	2 fabryki
5. Środkowa Anglia	4 „
6. Południowo-zachodnia Anglia i południowa Walia	2 „
7. Hrabstwa wschodnie i południowo-wschodnie	49 „

Z tego widzimy, iż większa część fabryk leży w okręgu VII. W tym okręgu w przeciągu 1904 r. z rozmaitych powodów zastanowiło ruch 8 fabryk cementu.

Zajmującym jest rozwój budowy pieców obrotowych w Anglii.

Pierwsze piece obrotowe zbudowano w okręgu VII wskutek czego sąsiedni mieszkańcy utyskiwali na dotkliwy dym, gdyż piece te posiadały bardzo niskie kominy. Celem uwolnienia sąsiedztwa od plagi dymu i gazów wprowadzano go z kominów do szeregu kanałów, w których się osadzały porwane części stałe jak sadze i popiół a stąd wprowadzano gazy do komina wysokości 65.5 m.

W okręgu VII znajduje się w całości

1516 pieców, w tem 139 pieców szybowych, 29 pieców systemu Schneidra, 1302 pieców pierścieniowych z kominami 12—90 wysokimi i 46 pieców obrotowych.

W innych okręgach pobudowano również piece obrotowe, gdyż je uznano za jedyne piece przyszłości.

Na podstawie licznych badań, wykonanych przez urzędników czuwających nad przestrzeganiem ustawy „Alkali Acts“:

1 m³ dymu zawiera gr.

	przy szybo- wych	przy piecach Dietz- scha	przy piecach pier- ścien.
Ciał stałych	15,0167	3,5328	1,9757
„ miner. rozpuszcz.	5,3107	1,8862	1,1063
„ „ nierozpuszcz.	7,7349	1,4237	0,7222
„ lotnych, palnych	1,9711	0,2208	0,1472
Kwasu siarkowego	0,0000	0,1150	1,1150
Potasowców	0,0690	0,0000	0,0000
Chloru	0,1840	ślady	0,0460
Siarkowodoru	ślady	0,0000	0,0000

Z tego zestawienia widzimy, że wskutek silnego ciągu z pieców obrotowych ulatnia się przeszło 14 razy tyle ciał stałych ile z pieca pierścieniowego. Ciała mineralne rozpuszczalne składają się głównie z siarkanu potasu.

T. Ind. Ztg. 143.

Praktyczne wskazówki dla wyrobu dren.

Przy fabrykacji rurek drenowych, najczęściej spotykamy dwie trudności, a mianowicie: przyklepanie się rurek do wałków filcowych i trudne prasowanie rur o większej średnicy, gdyż przez ruch stolika, obcinanie i wstrząsanie płaszcą się, przybiegając w przekroju formę owalną.

Pewien praktyk podaje, iż po wielu rozmaitych próbach udało mu się usunąć przyklepanie się rurek do wałków filcowych przez ustawiczne ich nawilżanie.

Płaszczeniu się rurek najłatwiej byłoby zapobiedz przez prasowanie rurek nie zbyt mokro, ale wtedy wchodzi w grę siła masywna, która nie zawsze jest w takiej ilości, aby się można nią dowolnie posługiwać. W inny sposób można zapobiedz płaszczeniu się rur w ten sposób, żeby robotnik po wyjściu z munsztuka taśmy gliny prowadził ją rękami a obcinac należy nie z góry na dół lecz z dołu do góry. Takie

postępowanie zdaje się utrudniać robotę, jednakże robotnik zajęty przy tej pracy przez czas dłuższy nabiera takiej wprawy, że produkcja maszyny pozostaje niezmienną.

Czystobarwne płyty cementowe.

Na liczne narzekania i zapytania w sprawie wykwitów białych na płytach cementowych kolorowych lub barwy naturalnej, Dr. Gaspary z Lipska podaje w „Ker. Rundschau“ następujące wyjaśnienia:

Jeżeli płyty cementowe przechowywane są dłużej w tej samej wodzie, wtedy w wodzie tworzy się osad, który się osadza na płytach. Po wyjęciu płyt z takiej wody należy je starannie i dokładnie obmyć, gdyż w przeciwnym wypadku osad ten składający się z soli wapniowych przylega i przytyka do płyt i da się usunąć tylko przez zmycie dwuprocentowym kwasem solnym. Płyty przechowywane w przestrzeniach wilgotnych, wskutek zmiany temperatury pokrywają się rosą, a na tę jeśli przyjdzie pył cementowy tworzą się również plamy.

Płyty cementowe kolorowe dostają często plamy wskutek wczesnego zdjęcia z ram i układania gładkimi powierzchniami do siebie, i te plamy tworzą się zazwyczaj na środku płyty. Głównym warunkiem otrzymania czystobarwnych płyt jest silne ubijanie a jeszcze lepiej prasowanie, czysty piasek i dobry cement.

Samo przez się rozumie się, iż farba musi być czysta. Czerwona farba zawiera zazwyczaj kwas siarkowy, który powoduje białe wykwit.

Najgłówniejszym warunkiem jest nie używać cementu świeżego lecz odleżałego chociaż przez cztery tygodnie. (Przyp. Red.)

Szkodliwe działanie tłuszczów i smarów na cement.

Niszczące działanie olejów mineralnych na cement portlandzki, nie jest jeszcze wszechstronnie zbadane i nieraz podlega zaprzeczeniu. Niedawno zrobiono spostrzeżenie iż dwuletnia próbka cementowa, przeznac-

zona na rozerwanie, przypadkiem splamiona została t. zw. smarem sygnałowym (tłuszcz zwierzęcy zmieszany z olejem mineralnym) i po 10-ciu miesiącach, w miejscu, na które smar upadł, zupełnie się rozpadła; to dało powód urzędowi probierzemu w Chicago-Milwaukee, oraz drodze żelaznej St. Paulus do bliższego zbadania sprawy. Tego rodzaju zniszczenie, możnaby przypisać jakimś wyjątkowym okolicznościom, gdyż różnego rodzaju przedmioty betonowe nieraz w zetknięciu z olejem będące, jak również podłoga w składzie olejów i smarów w wielu miejscach splamiona olejem, który przeniknął beton 5 mm., a nawet głębiej w górną warstwę cementu, nie wykazywały żadnych śladów zniszczenia.

Odpowiednie doświadczenia robione były na wyrobach z czystego cementu i ze zwykłej mieszaniny cementu z piaskiem; kawałki próbne traktowano olejami mineralnymi, roślinnymi oraz tłuszczem zwierzęcym.

Ostateczne wyniki doświadczeń były takie, że większość olejów wnika w głąb masy betonowej, wywierając wpływ szkodliwy. Beton w stanie niezupełnie związanym łatwiej ulega niszcącemu wpływowi olejów. Beton dobrze przygotowany z małą ilością piasku odporniejszy jest na niszczący wpływ oleju, niż przy większych stosunkach cementu do piasku. Taka ilość oleju, jaka przy zwykłych warunkach przypadkiem może się zetknąć z betonem, nie może wywołać głębszych uszkodzeń. Przy specjalnie niesprzyjających warunkach najbardziej szkodliwe działanie przypisują olejom i tłuszczom zwierzęcym mniej szkodliwe olejom roślinnym i jeszcze mniejsze, olejom mineralnym. Miejsce raz splamione i zaschnięte, bynajmniej nie jest zabezpieczone od zniszczenia przy powtórnej zetknięciu z tłuszczem, gdyż świeży olej rozpuszcza poprzednio wsiąknięty.

(Rig. ind. Ztg. Nr. 16 r. z.)

Przepisy dla hut szklanych.

Skład szkła mlecznego.

I. Piasku	100 kg
Sody	20 „
Potaszu	12 „
Minii	10 „
Feldszpatu	35 „
Fluszcypatu	10 „

Saletry	6 „
Kryolitu	5 „
Szpatu wapiennego	8 „
II.	
Piasku	100 kg
Sody	33 „
Feldszpatu	25 „
Fluszpatu	18 „
Potaszu	5 „
Kryolitu	12 „
Minii	6 „
Saletry	2 „
Arszeniku	0.5 kg

Rozmaitości techniczne.

Kryształowa glazura. W. D. Gatas podaje, że mieszanina z 24.91 cz. cięż. saletry, 23.30 cz. cięż. tlenku cynkowego, 41.92 cz. cięż. kwarcu lub krzemienia i 9.87 cz. cięż. rutylu, topi się a następnie wlewa się stop do wody, dokładnie miele, mięsza z dekstryną i nakłada na przedmioty.

Tę glazurę wpalać należy przy stożku Seger a 6; a skoro doprowadzi się do tej temperatury, należy ją utrzymywać przez 6—8 godzin. Jeżeli się tę temperaturę przekroczyło kryształy nie ukazują się po oziębieniu. Oziębiać należy powoli aż glazura zastygnie a następnie można prędzej oziębiać.

Otrzymanie sztucznych kamieni. Według patentu niemieckiego l. 163.502 z r. 1904 mięsza się piasek i wapno formuje się odpowiednio i wystawia na działanie pary a następnie stapia się.

Fabrykacja cegły ogniotrwałej z piasku i wapna. Z mieszaniny piasku i wapna z dodatkiem gliny formuje się cegły i poddaje się je w tej samej komorze pod działanie pary a następnie ognia. Proces ten odbywa się w ten sposób, że cegły ułożone na wózkach wstawia się do komory, zamyka się je szczelnie i wpuszcza parę i utrzymuje się je w tej parze przez pewien czas. Następnie wpuszcza się do komory gorące gazy, które przegrzewają parę znajdującą się w komorze. Gdy cegły już są suche wypuszcza się parę przez wentyl i teraz działa się gazami gorącymi na cegły.

(Pat. niem. L. 166.588 Bernarda Thomasa).

Wszystkich P. T. naszych abonentów i czytelników prosimy najuprzejmiej o wiadomości z prowincyi. Wiadomości te mogą być w dowolnej formie i bez szczegółowego opracowania.

Kronika.

W sprawie braku wagonów. W lutym należy się spodziewać bardzo znacznego ruchu towarowego między Austryą a owemi państwami sąsiednimi, w których z dniem 1 marca b. r. wchodzi w życie nowe taryfy cłowe. Aby pokonać trudności, na jakie napotyka zwiększona ekspedycja towarów i mieć w pogotowiu odpowiednią liczbę wagonów, powinien zarząd kolei już obecnie posiadać pewne dane pod względem kierunku i rodzaju towarów do obrotu przeznaczonych, zwłaszcza o ile chodzi o t. zw. Massengüter (węgiel, żelazo etc.). W tym celu zwróciła się Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie do większych składów handlowych i przemysłowych swego okręgu z zapytaniem, ile i jakie towary zamierzają w lutym b. r. wywieźć za granicę, względnie w tymże miesiącu z zagranicy sprowadzić. Po nadejściu tych dat poczyni Izba w zarządzie kolejowym stosowne kroki, aby życzenia interesantów doznały jak najdalej idącego uwzględnienia.

Ze skrzynki zapytań i odpowiedzi.

Pytanie 1.

Co to jest Aegir?

Pytanie 2.

Od czego pochodzą białe wykwity na płytach cementowych.

Pytanie 3.

Co znaczą cegła ogniotrwała saskowa?

Odpowiedź 1.

Aegir jest to gatunek cementu, który wyrabia fabryka cementu w Hemmoor i odznacza się tem, że zawiera bardzo wiele żelaza a właściwie ferratu wapniowego.

Za bezcen!

PAROWA CEGIELNIA

Za bezcen!

Na granicy zachodniej Galicyi, z pokładem znakomitej gliny, nadającej się do fabrykacji dachówek, płyt chodnikowych i t. d. tuż przy stacyi kolejowej bardzo tanio do sprzedania.

Zgłoszenia pisemne

uprasza się nadsyłać do Administracyi „Przeglądu ceramicznego“.

Drukarnia W. POTURALSKIEGO w Podgórzu poleca się łask. względem P.T. Publiczności.

KIEROWNIKA poszukuje parowa cegielnia w Szówsku. Bliższych informacji udzieli Zarząd dóbr w Wiązownicy, poczta Wiązownica.

MIESIĘCZNIK TECHNICZNY

PISMO POŚWIĘCONE WSZELKIM GAŁĘZIOM
TECHNIKI I PRZEMYSŁU.

Wychodzi 15. każdego miesiąca — nakładem krak.
Koła absolwentów wyż. szkół przemysłowych.

Przedpłata roczna 12 kor.

KIEROWNIK poszukuje dla siebie odpowiedniej posady we fabryce cegieł i dachówek. — Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Administracya Przeglądu ceramicznego dla A. B. w B.

Wydział pośrednictwa pracy przy Stowarz. techników
Warszawa, Włodzimierska 3

ogłasza wakujące posady dla: —

Technika-chemika

wychowanka szkół technicz. w Warszawie, do
fabryki cementu.

Pożądana praktyka.

Kierownika technicznego do dużych Zakładów cegielnianych w DĄBROWIE.

Wiadomość pod adresem: Stowarzyszenie.

TERMIN KONKURSU

na ulepszenie słownictwa technicznego, zastosowanego w I-szym tomie Podręcznika

„TECHNIK“,

wyznaczony pierwotnie na 1-go września br., a już raz odroczoney do 1-go stycznia 1906,

odracza się powtórnie

do czasu wyjaśnienia się stosunków społeczno-politycznych.

O ostatecznym terminie nadsyłania prac zawiadomią oddzielne ogłoszenia, a na ów termin mogą nadsyłać uzupełnienia swych prac i ci, którzy (mimo odroczenia) już na termin pierwotnie naznaczony nadesłali swe prace. Uzupełnienia takie należy zaopatrzyć tem samem godłem, pod jakim złożono prace pierwotne.

August Dannenberg

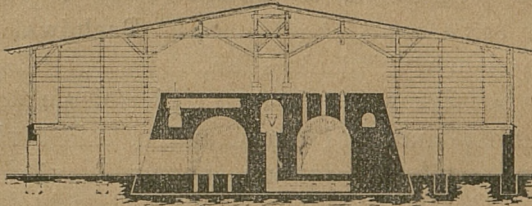
BIURO TECHNICZNE DLA BUDOWY CEGIEŁŃ

Tow. z ogr. por.

w Görlitz

Telefon Nr. 13.

Rok założ.
1867.

Liczne
odśnaczenia.

SPECYALNOŚĆ:

PROJEKTOWANIE i BUDOWA:

Cegiełń, pieców pierścieniowych i komorowych i pieców dla wapienników.
według własnego i najlepszego systemu,

Kominy fabryczne i obmurowania kotłów.

Najkorzystniejsze polecenia. Prospekty darmo i oplatnie.

BADANIA

MATERIAŁÓW SUROWYCH:

gliny;

piasku;

wapna;

marglu;

gipsu;

i t. p.

przeprowadza i opinie
nie co do użytkowania
wydaje

Laboratorium
techniczne.

Podgórze św. Floryana 5.

Gazeta przemysłowo-rzemieślnicza

tygodnik

poświęcony sprawom rzemiosł i drobnego
przemysłu.

Wychodzi w Warszawie. — Aleja Szucha Nr. 19.

Przedpłata roczna rubli 5.20.

W prenumeracie pośredniczy „Przegląd ceramiczny“.

KRAKOWSKA GAZOWNIA MIEJSKA

Nr. Telefonu: Zakładu 72, Filii 198, Sklepu 345.

Poleca Szan. Publiczności

Smołę gazową (ter)

do utrwalania drzewa jako to: słupów par-
kanowych, wiązań mostowych, poręczy, da-
chów gontowych, oraz do smołowania da-
chówek, zwłaszcza cementowych.

Łoks gazowy

gruby do kuźni i osuszania, łamany na opał.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Najpłataniejsze uboczne zajęcie.

Zarejestrowana **PIASEK JEST ZŁOTEM** marka ochronna

Gdy się go zmiesza z cementem i przerobi na

Cegły cementowe, Dachówki cementowe,
Płytki posadzkowe i do wykładania ścian, Żłoby,
Rury wodociągowe, Pierścienie do studni i t. d.
Lepszy i tańszy materiał dla wiosek i miast nie istnieje.

Najnowszych znakomitych maszyn ręcznych nie wymagających

WYSZKOLONEGO ROBOTNIKA DOSTARCZA

Specjalna fabryka dla przemysłu cementowego Dr. Gaspary i Sp.

(Leipziger Zementindustrie Gaspary & Co).

24-12-20

Markranstädt koło Lipska.

Badanie nadsyłanych próbek piasku (5 kg.) przeprowadza się bezpłatnie.

==== Proszę żądać prospektów Nr. 252 zadarmo. ====

Zastępca nasz stale przebywa w Galicyi; koby ohoiał informacyi od niego niech się do nas zwróci. Okoliczność ta nie pociąga za sobą żadnych kosztów.

Dachówki cementowe są najpewniejszym zabezpieczeniem przed pożarem.

Inżynier-ceglarz

ADOLF FRANCKE

MAGDEBURG, ul. Lueneburgska l. 2.

dostarcza do budowy i przebudowy

CEGIELNI

a szczególnie dla pieców kręgowych i komorowych z i bez Haedrichowskich ścian rusztowo-schodowych, dla pieców do wypalania wyrobów szklonych i dymionych, oraz wapna, wreszcie urządzeń cegielnianych,

rysunki, plany, kosztorysy

i instrukcyje, nadto fachowe orzeczenia i statystyczne obliczenia kominów.

==== **Prospekta bezpłatnie.** ====

28-24 18

Glazury do cegieł w różnych kolorach, gotowe do użytku. 21-24-21

Engoba jasno i ciemno czerwona, nadająca jednobarwny kolor dachówkom.

Paryski Gips modelowy, nadzwyczaj twardy.

Dostarcza od 1889 r. jako specjalność

L. Rabinowicz, Köln a. Rhein

**PATENTY
NA WYNAŁAZKI**

wyjednywa

Inżynier Stan. Dzbański

przysięgły Rzecznik patentowy

Wiedeń VII. Lindengasse 2 (w pobliżu c. k. urzędu patentowego).

15-24-23

PRZEGLĄD CERAMICZNY

Upraszamy uprzejmie o powoływanie się przy zamówieniach na ogłoszenia „Przeglądu.”

F. LORD

Biuro techniczne

Kraków, ul. Floryańska L. 55.

SKŁAD

maszyn i wszelkich przyborów dla wszystkich zakładów przemysłowych i gospodarczych, jako to: cegielń, tartaków, młynów, gorzelń i browarów.

Jeneralne zastępstwo firmy „KÖRTING“ w Wiedniu na motory na gaz ssany.

Motory parowe i benzynowe. — Smary, oliwy oryginalne rosyjskie, pasy do maszyn, płyty i sznury gumowe, szlauchy gumowe i parczane, rury i wentyle parowe i wodne, gaza jedwabna oryginalna szwajcarska, kamienie i walce młyńskie, piły i cyrkularki angielskie, toczki szmirglowe, papier szybrowy, drut do ceglarek i wiele innych artykułów.

Instalacja światła elektrycznego i przeniesienia siły. Skład wszelkich artykułów elektrotechnicznych.

Elektromotory, wentylatory, świeczniki i lampy stołowe.

Lampy łukowe.

Lampki żarowe Nernsta, Tantal.

Ceny fabryczne. — Kosztorysy bezpłatnie.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

? Co to jest reklama?

Stać, celowa a praktyczna reklama jest czynnikiem koniecznym i ożywiającym każde przedsiębiorstwa czyto fabryczne, czy przemysłowe, czy też handlowe.

Prysłowie ze świata kupieckiego i fabrycznego powiada:

„Ustawiczna reklama jest konieczna, gdyż anons czytany serią raz, dopiero przynosi niezawodny i pożądaný skutek”.

Kto zaniedbuje reklamę, ten wyrządza największą szkodę swemu przedsiębiorstwu.

Przegląd ceramiczny następcza najkorzystniejszą sposobność dla reklamy, gdyż nie istnieje przedsiębiorstwo, któreby nie miało styczności z przemysłem budowlanym lub ceramicznym.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dom techniczno-handlowy 12-24-18

Brand i S-ka

Kraków, Szewska 13 (telefon 473)

poleca wszelkie materiały dla cegieli parow.

jakoto: oleje maszynowe i cylindrowe, pasy, uszczelnienia, narzędzia, papier szybrowy itp.

Kosztorysy na całkowite urządzenia cegieli parowych.

Cenniki ilustrowane na żądanie.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Czasopismo techniczne

Organ towarzystwa politechnicznego wychodzi we

Lwowie dwa razy w miesiącu.

Przedpłata roczna:

18 koron. (15 mk. — 7 rb.)

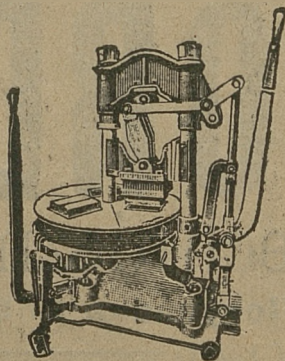
Adres administracji: 5-24-23

Lwów: Zimorowicza 14. II.**Dlaczego kupować zagranicą?
Czy ma Pan piasek?**

Dostajesz Pan wszystkie maszyny i formy do wyrobów cementowych a mianowicie: prasy, stoły do wyrobu dachówek, podkładki prasowane i lane, matryce i szablony, formy do rur, farby, oleje, młynki do mieszania farb z cementem, podanie sposobu co do tych wyrobów i t. d. we

Fabryce maszyn ENDLERA

(istniejącej już od lat 20) teraz w Pfaffstätten obok Wiednia przy Kanale Nr. 106.

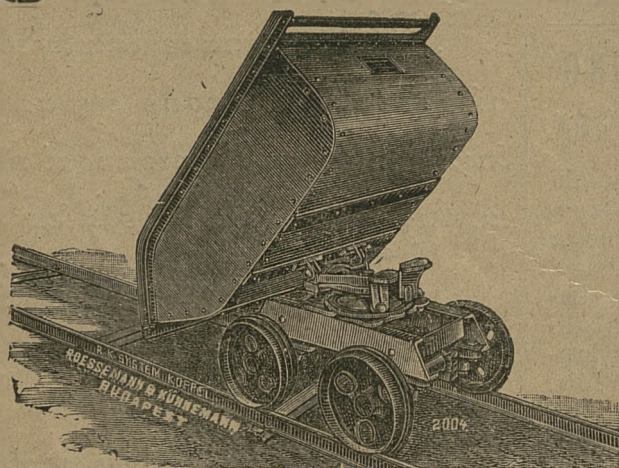

Wszystkie podane formy są na składzie i można je oglądać lub też obstałowac.

Referencye z całej Galicyi na życzenie.

Referencye u p. Stanisława Snieszka właściciela dóbr w Lubelli o.p. Dobromil, jakoteż u p. inż. Adolfa Sumpera w Rzeszowie i z całej Galicyi na życzenie.

46-9-7

Roessmann i Kühnemann

oddział dla kolejek

wąskotorowych ARTURA KOPPELA

LWOW, ul. Jagiellońska 12, I. p.

Telefonu Nr. 627.

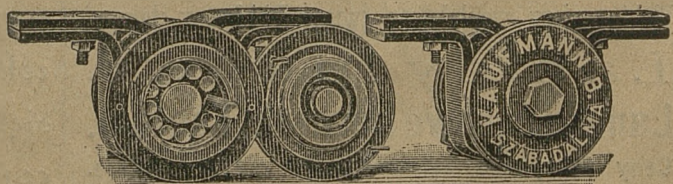
REPREZENTANT

Juliusz Weiss.

45-9-7

Dostarczają jako specjalność

wszelkie materiały dla

kolejek wąskotorowych**cegielnianych.**

223-4